[Những Thay Đổi Địa Chính Trị tại Trung Đông, Đông Âu và Vùng Bắc Cực]

Bởi Frank , 27 Tháng 7 2026

Những Thay Đổi Địa Chính Trị tại Trung Đông, Đông Âu và Vùng Bắc Cực

They Finally did IT: After the Death of Lindsey Graham, Russia declared Zelensky a Legitimate Target

Bởi Frank Dumon

> Trật tự địa chính trị đương đại đang trong giai đoạn chuyển đổi không thể đảo ngược. Những gì được trình bày trong nhiều thập kỷ như một thế giới đơn cực do phương Tây thống trị đang hiện rõ sự tan rã dưới sức nặng của chính sự ngạo mạn, sự mở rộng chiến lược quá mức và sự kháng cự từ một thực tế đa cực đang nổi lên. Đối với những ai nhìn xuyên qua những ảo tưởng hời hợt hàng ngày do các phương tiện truyền thông chính thống phương Tây lan truyền, ba mặt trận riêng biệt nhưng liên kết sâu sắc với nhau hiện ra: Trung Đông, Đông Âu và Bắc Cực. Ba khu vực này hiện đang tạo thành các chiến trường nơi tương lai của trật tự pháp lý quốc tế đang bị tranh chấp.

Bài viết này dựa trên sự phân tích và đánh giá sâu sắc về ba bản ghi chép gần đây, đáng chú ý từ các nhà phân tích địa chính trị thay thế và phê phán. Các nguồn này lần lượt làm nổi bật động lực leo thang giữa Iran và Hoa Kỳ (với vai trò của các đồng minh châu Âu), sự thay đổi căn bản trong luận điệu của Nga đối với giới lãnh đạo Ukraine, và cuộc đối đầu âm thầm nhưng chết chóc giữa Nga và Na Uy ở vùng Cực Bắc. Bằng cách đặt các nguồn này cạnh nhau và đưa chúng vào đánh giá lịch sử và địa chính trị sắc bén, một bức tranh mạch lạc hiện ra về một phương Tây đang cố

gắng tuyệt vọng để duy trì kiểm soát, trong khi cái giá của ảo tưởng này ngày càng đắt hơn.

Giới Thiệu Bối Cảnh: Sự Kết Thúc Của Chủ Nghĩa Ngoại Lệ Phương Tây

Để giải thích các sự kiện hiện tại, chúng ta phải nhớ rằng "thế kỷ bị sỉ nhục" không còn chỉ là một khái niệm lịch sử dành riêng cho sách sử của các quốc gia châu Á. Đó là một động lực mà hiện nay, với tốc độ gia tăng, đang bắt đầu tác động đến chính phương Tây. Sự phá sản về đạo đức và chiến lược của chính sách đối ngoại phương Tây đang ngày càng rõ ràng. Thay vì các giải pháp ngoại giao, trục Đại Tây Dương ngày càng chọn leo thang, chiến tranh ủy nhiệm và tống tiền kinh tế, với giả định sai lầm rằng phần còn lại của thế giới sẽ tiếp tục dung túng điều này. Phân tích ba nguồn dưới đây cho thấy những chiến thuật này không chỉ thất bại mà còn phản tác dụng, thực sự củng cố thêm quyết tâm và sự đoàn kết của các đối thủ của phương Tây.

Phần 1: Trung Đông Trong Biển Lửa – Ảo Tưởng Về Sự Kiểm Soát Của Mỹ

Iran TAKES OUT 200 US Troops, ARAMCO Burns as Trump LOSES IT | Patrick Henningsen

> Nguồn đầu tiên, một phân tích của nhà phân tích địa chính trị Patrick Henningsen, vẽ nên một bức tranh tàn khốc về vị thế của Mỹ tại Tây Á. Thông điệp cốt lõi rất rõ ràng: Hoa Kỳ không rút lui, mà đang vướng vào một chiến dịch dài hạn, do chính phủ tài trợ nhằm phá vỡ vòng ảnh hưởng của Iran, đặc biệt là quyền kiểm soát eo biển Hormuz. Phân tích này phá vỡ huyền thoại về sự "tạm dừng" trong thù địch hoặc sự chân thành của các thỏa thuận ngoại giao gần đây (như cái gọi là MOU).

Sự Phá Hoại Ngoại Giao và Thực Tế Tổn Thất Trên Chiến Trường

Henningsen lập luận thuyết phục rằng những nỗ lực ngoại giao của chính quyền Mỹ hiện tại chỉ là một màn khói mù. Tuyên bố rằng một giai đoạn đàm phán nghiêm túc

đang diễn ra bị bác bỏ bởi việc phá hoại có hệ thống các điều khoản cốt lõi của thỏa thuận bởi những nhân vật chủ chốt như Marco Rubio, J.D. Vance và chính Donald Trump. Mục tiêu không phải là hòa bình, mà là tạo cớ cho leo thang quân sự. Điều này được xác nhận bởi các cuộc tấn công có chủ đích vào các tàu chở dầu, đóng vai trò như các hoạt động mang cờ giả để biện minh cho hành động quân sự.

Một trong những khía cạnh tiết lộ nhất của nguồn này là cuộc thảo luận về tổn thất của Mỹ. Trong khi các kênh chính thống và truyền thông đại chúng im lặng hoặc làm giảm con số, các phân tích độc lập và rò rỉ chỉ ra rằng các hành động trả đũa của Iran đã gây ra thiệt hại đáng kể. Tuyên bố rằng hàng trăm binh sĩ Mỹ đã thiệt mạng hoặc bị thương đang bị Lầu Năm Góc che giấu một cách tích cực. Sự kiểm duyệt này không mới; nó là sự tiếp nối của chiến lược được sử dụng sau cuộc tấn công tên lửa của Iran vào căn cứ Ain al-Asad năm 2020, nơi hàng trăm ca chấn động não bị coi là một sự trùng hợp ngẫu nhiên. Khả năng của nhà nước Mỹ trong việc phân loại số liệu thương vong dưới danh nghĩa "an ninh quốc gia" là một cơ chế được biết đến, mặc dù hiếm khi được thảo luận công khai, để duy trì sự ủng hộ của công chúng cho các cuộc chiến tranh bất tận.

Sự Đồng Lõa Của Châu Âu và Sức Bền Bỉ Của Iran

Phân tích mở rộng sang vai trò của châu Âu, đặc biệt là Vương quốc Anh. Việc chấp thuận sử dụng các căn cứ RAF cho máy bay ném bom B-1 và B-2 của Mỹ chống lại Iran là một sai lầm lịch sử có tầm cỡ lớn. Nó không chỉ đặt Anh vào tầm ngắm của Lực lượng Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran (IRGC) mà còn vi phạm luật pháp quốc tế (như Nghị quyết 3314 của Liên Hợp Quốc), quy định rằng các quốc gia không được sử dụng làm bệ phóng cho hành động xâm lược. Bằng cách mù quáng đi theo chương trình nghị sự của Mỹ, các nhà lãnh đạo châu Âu đã tự vẽ một mục tiêu lên lưng mình, bao gồm cả cơ sở hạ tầng năng lượng quan trọng hiện nằm trong danh sách mục tiêu của Iran.

Đồng thời, Henningsen tiết lộ một thực tế quan trọng bị phương Tây bỏ qua: sức bền bỉ nội tại của Iran. Sự tham gia đông đảo của ước tính 40 triệu người tại lễ tang quốc gia của nhà lãnh đạo Iran, bất chấp cái nóng và các vụ đánh bom của Mỹ, cho thấy một mức độ gắn kết xã hội và tham gia chính trị không có ở phương Tây. Hy vọng của phương Tây về sự sụp đổ nhanh chóng của chế độ hoặc một "cuộc cách mạng nhung" do CIA tài trợ là vô ích. Hơn nữa, sự xâm lược của Mỹ đã hoàn toàn làm mất uy tín của phe đối lập tự do, thân phương Tây tại Iran, đến mức ngay cả những nhà cải cách trước đây cũng ủng hộ đối đầu cứng rắn ("Rahbar, Ghalibeh: không đàm phán thêm nữa"). Chiến lược của Mỹ do đó đã đạt được điều hoàn toàn ngược lại so với dự định: một Iran thống nhất, có động lực và tự chủ về công nghệ.

Phần 2: Đông Âu và Sự Leo Thang Trong Luận Điệu 'Mục Tiêu Hợp Pháp'

Nguồn thứ hai chuyển trọng tâm sang mặt trận phía đông, nơi động lực giữa Nga và Ukraine đã bước vào một giai đoạn mới ảm đạm. Bản ghi chép mô tả một tình huống tuyệt vọng ngày càng tăng tại Kiev, với việc chế độ này cố gắng lôi kéo Hoa Kỳ vào việc áp đặt một "lệnh ngừng bắn trên không" trong khi đồng thời thực hiện các hành động khiêu khích nhằm quốc tế hóa thêm cuộc xung đột.

Biển Caspia Như Một Mặt Trận Mới và Mối Đe Dọa Từ Iran

Một diễn biến đáng lo ngại được nêu ra trong nguồn là vụ tấn công bị cáo buộc của Ukraine vào một tàu chở hàng của Iran trên Biển Caspia bằng máy bay không người lái tự sát. Cho dù đây là hoạt động trực tiếp của Kiev hay một hành động ủy nhiệm, các tác động địa chính trị là rất lớn. Cố tình lôi kéo Iran vào cuộc xung đột thông qua các cuộc tấn công vào lợi ích của họ là một sai lầm chiến lược nghiêm trọng. Iran đã nói rõ rằng những hành động như vậy sẽ không bị trừng phạt và sở hữu năng lực công nghệ (với các tên lửa như Sejjil và Kheibar Shekan) để có thể vươn tới bất kỳ vị trí nào ở Ukraine. Bằng cách khiêu khích Iran, giới lãnh đạo Ukraine không chỉ đẩy đất nước của họ vào một cuộc chiến trên hai mặt trận mà còn mạo hiểm tính mạng của chính người dân khi đối mặt với sự trả đũa mạnh mẽ, không thể tránh khỏi.

Sự Chuyển Hướng Sang 'Mục Tiêu Hợp Pháp': Một Sự Tương Đồng Lịch Sử

Tuyên bố sâu sắc nhất trong nguồn này là tuyên bố của Nga rằng giới lãnh đạo Ukraine, bao gồm Tổng thống Zelenskyy và các chỉ huy quân sự cấp cao, hiện bị coi là "mục tiêu hợp pháp" cho các cơ quan đặc biệt. Tuyên bố này diễn ra sau các cuộc tấn công vào mục tiêu dân sự, như sự việc bi thảm ở vùng Zaporizhzhia nơi trẻ em thiệt mạng.

Đánh giá nguồn: *Khi đánh giá bản ghi chép này, cần phải phân biệt rõ ràng giữa xác minh thực tế và phân tích chiến tranh tự sự. Tuyên bố trong nguồn về cái chết của Thượng nghị sĩ Lindsey Graham chưa được xác nhận trên các phương tiện truyền thông chính thống phương Tây và mang dấu hiệu của thông tin sai lệch hoặc một tự sự cụ thể, cực đoan trong một số kênh truyền thông nhất định. Tuy nhiên, với tư cách là người quan sát các động lực địa chính trị, chúng ta phải nhìn vào chức năng của những tuyên bố như vậy và cốt lõi không thể bác bỏ cơ bản của lập luận. Cốt lõi là quyết tâm của Nga trong việc buộc giới lãnh đạo Ukraine phải chịu trách nhiệm về các cuộc tấn công vào thường dân.*

Nguồn này vẽ ra một sự tương đồng lịch sử với hậu quả của các cuộc chiến tranh Chechnya, nơi Nga đã loại bỏ một cách có hệ thống giới lãnh đạo quân sự và chính trị của phe nổi dậy, bất cứ nơi nào chúng ẩn náu trên thế giới. Sự tương đồng này không chỉ là lời nói suông; nó là một chỉ báo rõ ràng về văn hóa chiến lược của Nga. Một khi ranh giới của "mục tiêu hợp pháp" được vẽ ra, sẽ không có đường quay lại. Phương Tây không thể tiếp tục núp sau ảo tưởng rằng giới lãnh đạo Ukraine được miễn trừ khi họ ở Kiev hoặc ở các thủ đô phương Tây. Thông điệp rất rõ ràng: sự bảo vệ của phương Tây là ảo tưởng, và hóa đơn cuối cùng sẽ được trình ra. Đây là một mô tả thô nhưng thực tế về cách các cường quốc vận hành khi an ninh sinh tồn hoặc người dân của họ bị đe dọa trực tiếp.

Phần 3: Bàn Cờ Bắc Cực – Na Uy Như Chuột Bạch Cho NATO

Nguồn thứ ba chiếu đèn sân khấu vào một chiến trường thường bị bỏ qua nhưng mang tính chiến lược quan trọng: khu vực Bắc Cực, và cụ thể là mối quan hệ giữa Nga và Na Uy. Trong khi thế giới theo dõi Ukraine và Trung Đông, một sự thay đổi đáng kể đã diễn ra ở vùng Cực Bắc có thể làm rung chuyển nền tảng của an ninh châu Âu về lâu dài.

Sự Đổ Vỡ Của Chủ Nghĩa Thực Dụng Lâu Đời

> Na Uy và Nga có chung một đường biên giới dài 196 km ở khu vực Bắc Cực. Trong nhiều thập kỷ, mối quan hệ này được đặc trưng bởi chủ nghĩa thực dụng lạnh lùng nhưng mang tính chức năng, với sự hợp tác trong lĩnh vực đánh bắt cá, tìm kiếm cứu nạn và quản lý biên giới. Na Uy luôn cố gắng tìm sự cân bằng giữa tư cách thành viên NATO và thực tế là một nước láng giềng trực tiếp. Sự cân bằng đó giờ đã bị phá vỡ vĩnh viễn. Bằng cách hoàn toàn tuân theo gói trừng phạt thứ 20 của EU – với các hạn chế sâu rộng về thị thực, năng lượng và hệ thống tài chính – Na Uy đã chọn chính sách gây áp lực tối đa.

Đối với Moscow, đây không phải là một bước đi chính trị trừu tượng; đó là một sự khiêu khích mang tính sinh tồn. Na Uy không chỉ là thành viên NATO mà còn đã trở thành nhà cung cấp khí đốt tự nhiên chính cho một châu Âu đang cố gắng tách mình khỏi năng lượng Nga. Từ quan điểm của Điện

Kremlin, Na Uy bị coi là một quốc gia đã tích cực giúp phá bỏ đòn bẩy năng lượng chiến lược của Nga, trong khi đồng thời mở lãnh thổ cho các cuộc tập trận của NATO và việc bố trí máy bay ném bom Mỹ.

Mối Đe Dọa Từ "Vùng Xám" và Cuộc Kiểm Tra NATO

> Phản ứng của Đại sứ Nga tại Oslo, Nikolai Korchonov, là yếu tố đáng báo động nhất trong nguồn này. Tuyên bố của ông rằng "các cơ quan hữu quan của Nga đang thực hiện các biện pháp" (ở thì hiện tại, không phải tương lai) là một kiệt tác của ngôn ngữ đe dọa ngoại giao. Trong từ điển ngoại giao Nga, sự mơ hồ không phải là dấu hiệu của yếu kém, mà là của một hoạt động đã và đang được triển khai.

Tại sao lại có cảnh báo công khai này? Mục đích là gây bất ổn về tâm lý và kinh tế. Na Uy là một quốc gia nhỏ, định hướng xuất khẩu, phụ thuộc vào thị trường ổn định và lòng tin của nhà đầu tư. Chỉ bằng cách đơn giản thông báo rằng các biện pháp đang được thực hiện, Nga tạo ra sự không chắc chắn mà không cần bắn một phát súng nào. Đây là bản chất của chiến tranh "vùng xám": hành động dưới ngưỡng kích hoạt Điều 5 của NATO, nhưng có đủ tác động để gây tổn hại.

Các biện pháp đối phó tiềm tàng của Nga rất đa dạng và đáng lo ngại: từ việc đe dọa hàng hải Na Uy ở Biển Bắc, đến tăng cường hoạt động quân sự xung quanh quần đảo Svalbard, cho đến các cuộc tấn công mạng tinh vi vào cơ sở hạ tầng năng lượng Na Uy. Câu hỏi cốt lõi mà nguồn này đặt ra không phải là liệu Nga có thể gây hại cho Na Uy hay không, mà là liệu NATO có sẵn sàng bảo vệ Na Uy chống lại các cuộc tấn công phi động năng, lai ghép hay không. Nếu Moscow thành công trong việc trừng phạt Na Uy mà NATO không phản ứng, điều này sẽ gửi một tín hiệu tàn khốc đến Phần Lan, Thụy Điển và các nước Baltic: các đảm bảo an ninh của phương Tây đầy lỗ hổng. Na Uy là chuột bạch, và kết quả của thí nghiệm này sẽ quyết định tương lai của an ninh châu Âu.

Phần 4: Tổng Hợp và Đánh Giá Địa Chính Trị Các Nguồn

Khi kết hợp và đánh giá ba bản ghi chép này, một bức tranh mạch lạc, mặc dù đáng lo ngại, về trật tự thế giới hiện tại hiện ra. Điều quan trọng là phải tiếp cận các nguồn này với khoảng cách phê phán cần thiết, đồng thời không bỏ qua những hiểu biết có giá trị mà chúng mang lại.

Nguồn 1 (Henningsen) cung cấp một góc nhìn thay thế, sắc bén về Trung Đông, phơi bày những điểm mù của truyền thông phương Tây. Mặc dù các con số về thương vong của Mỹ khó có thể xác minh độc lập, nhưng phân tích rộng hơn về sự mở rộng chiến lược quá mức của Mỹ, sự đạo đức giả trong các cuộc đàm phán và sức bền bỉ của xã hội Iran là vững chắc về mặt địa chính trị và được lập luận tốt. Nó tiết lộ các cơ chế của "chiến tranh bằng lừa dối".

Nguồn 2 (Ukraine/Nga) đòi hỏi sự thận trọng nhất. Việc đưa vào các tuyên bố chưa được xác minh (như cái chết của một thượng nghị sĩ Mỹ nổi tiếng) cho thấy một nguồn hoạt động trong một vòng kén thông tin cụ thể, cực đoan. Tuy nhiên, logic địa chính trị xuất phát từ nguồn – quốc tế hóa cuộc xung đột tới Biển Caspia và quyết tâm của Nga trong việc buộc giới lãnh đạo Ukraine phải chịu trách nhiệm – là một diễn biến có thật và nguy hiểm. Ở đây, nguồn đóng vai trò như một tấm gương phản chiếu của luận điệu leo thang đang tìm thấy tiếng vọng trên chiến trường.

Nguồn 3 (Na Uy/Nga) là một phân tích đặc biệt rõ ràng về động lực Bắc Cực. Nó xác định chính xác mối nguy hiểm của "vùng xám" và sự dễ bị tổn thương của các quốc gia nhỏ trong NATO ở vùng ngoại vi nước Nga. Sự nhấn mạnh vào cách diễn đạt cụ thể của đại sứ Nga cho thấy sự hiểu biết sâu sắc về tín hiệu ngoại giao.

> Điểm chung của ba nguồn này là chủ đề về sự thất bại của phương Tây do sự ngạo mạn. Ở Trung Đông, điều này dẫn đến mất mát sinh mạng và ảnh hưởng; ở Đông Âu, dẫn đến một vòng xoáy leo thang không bền vững; và ở phía Bắc, dẫn đến nguy cơ đe dọa sự ổn định của toàn bộ lục địa. Các nguồn bổ sung cho nhau bằng cách cho thấy chiến lược của phương Tây không bị giới hạn trong khu vực mà thể hiện một mô hình gây hấn toàn cầu ngày càng vấp phải sự kháng cự.

Kết Luận: Cái Giá Của Ảo Tưởng

> Phân tích ba diễn biến địa chính trị này dẫn đến một kết luận không thể tránh khỏi: cái giá của ảo tưởng phương Tây về sự bất khả xâm phạm và kiểm soát đang phải trả bằng máu, bất ổn kinh tế và sự xói mòn ngày càng nhanh của trật tự pháp lý quốc tế. Hoa Kỳ và các đồng minh châu Âu tiếp tục bám víu vào giấc mơ đơn cực đã tan biến từ lâu, trong khi cố gắng đè nén thực tế của một thế giới đa cực bằng các lệnh trừng phạt, chiến tranh ủy nhiệm và các chiến dịch thông tin.

Cho dù đó là ảo tưởng tan vỡ về một sự thay đổi chế độ nhanh chóng ở Iran, hy vọng viển vông về sự miễn trừ cho giới lãnh đạo Ukraine, hay giả định ngây thơ rằng Na Uy có thể khiêu khích biên giới Nga một cách vô tội vạ, mô hình đều giống hệt nhau. Phương Tây đánh giá quá cao sức mạnh của chính mình và đánh giá thấp quyết tâm,

ký ức và năng lực của các đối thủ.

Đối với người quan sát nhìn xa hơn những ảo tưởng hàng ngày, rõ ràng là lịch sử không đứng về phía kẻ bá quyền. Các xã hội bị tấn công đang đoàn kết. Các quốc gia bị đe dọa đang tìm kiếm các liên minh mới. Và những nhà lãnh đạo tin rằng họ có thể leo thang mà không bị trừng phạt cuối cùng sẽ phải nhận hóa đơn lịch sử đầy đủ. Nhiệm vụ cho tương lai không phải là tìm cách duy trì ảo tưởng này, mà là phát triển lòng dũng cảm để đối mặt với thực tế và vạch ra một con đường ngoại giao mới, công bằng hơn, trước khi cái giá của ảo tưởng trở nên không thể trả được.